

מסורת הש"ס

(א) לעיל כו; (ב) [לעיל ל:
ב"ק נה,]; (ג) [לעיל כט,];
(ד) [לקמן לב,]; (ה) [לקמן
לו; (ו) שם, (ז) [לעיל ל:
וש"נ,]; (ח) [תוספ' פ"ב,]
(ט) רש"א,

הגהות הב"ח

(ה) תום ד"ה חבל וכו'
בראש הספינה דהיא
עלמה: (ז) בא"ד נחלירו
של שמעון שלא מדעמו:

גליון הש"ס

גמ' לא יביא אל
פיש' ע' נטויר אל
בזמ' מולטס נר'ס
ד'ס כח ד'ס ר'ר:
דש' ד'ס מחלוקת ר'
וב' המבור' ע' מפר
פ'ס מ'רות ח'צ ס'מ
קע' ודעב'ו כ' ד'ס
ס'ס מ'ל: ר'ו'ס' ד'ס
אב' ב'ין אל' ק'סמ
ברשות' ש'ס ראוב' ו'
ולכ' אין קרקע ג'ולת'
ע'ס ל'ה א'מ'ק'ן ו'
גמ'ס שושק' ק'ק'ול
א'כ' אל ס'ג ע'ר'ס ו'עמ'ס
ל'צו' אל ג'ולת' ו'עספ'
נ'ה אל ח'ס'ן ב'ח'ר'ק'ס
ד'ס א'פ' ל'ז'ן ק'ק'ס
ג'ר'ס ע'ל'ס ו'ס'ס ג'ר'ס
ה'ק'ן ו'פ'ס' ח'ס'ן ג'ולת'
ו'עפ'ס' ש'ס ד'ס ו'ר'
ס'ס וב' כ'ש' ח'ק'סמ.
ע' ר'ס' ד'ס ל'ל ע'ר'
ג'ר'ס' ו'ס'ס ח'ק' אל ל'א
ו'ס'סד'ק'ן ו'ס'ס
ע'ס ג'ר'ס' ד'ס ח'ק'סמ.
ו'מנ'ת' ד'ס ע'ס ג'ר'ס'
ד'ס א'פ' א'מ'ת:

מוסף רש"י

יִאדְגוּ מִלְמַעְלָה. אִם
נִפְרְדוּ עָלָיו יֵאָדָם שִׂיחַ
עֵינָיו עִם הַשְּׂדֵה כִּשְׁמֵר
לִזְנוּן (לְעֵיבָרָה). אִפְּרָל
כִּסִּי. כִּסִּי הֶדְקִל וְנִכְנֵר
כִּסִּיבִי לְחֻלִּי בַּפִּסִּים (לְשׁוֹן 17).
בְּעִיקָר דְּרִיקָלָא. לִמְחֻס
מִמֶּנּוּ נִזְרֵם וְקֻפְּטָן עַד
שְׂרָאָיוֹן לֵאמֹר, וְעַתָּה דִּר
יְהוּדָה לֹא מִשּׁוֹם הֵדֵר
הוּא, דִּהֵר אֲזִיקִימָנָא לֹא
צִי הֵדֵר, חֵלָל מִשּׁוֹם דְּעֵי
מִנִּי (לְשׁוֹן 17).

הושענא קרו לה. על שם שרגילין לאוודן להושענא בחד: והמסך
ברשות הרבים. הא נמי גזל הרבים: מחלוקת. הא דפסיל ר' אליעזר
בגין שתקף את חזירו בחוקה והולילו מסוכתו בצנייה בדרקעו של
גזל * וכל הממוצר לקרקע הרי הוא כקרקע: ור' אליעזר לטעמיה.

דלמיר סוכה שאולה אין יוצאנ'ן
צ"י הישן (לעיל דף כ:) הלכך ממנה נפסך
זו פסולה: אי קרקע נגזלת. כלומר
אס"ש על הקרקע תורת גזל כשאר
מטלטלין לעמוד בחזקת הבעל: סוכה
גזולה היא. ור"י אליעזר דריש מעשה
לך משלך ולא גזולה ולא שאולה:
ואי אינה נגזלת. וכל הימים ברשות
עליה היא היא לה שאולה. ופולוגתא
היא בהגזול (ב"ק דף ק"י:) איכא למי"ד
קרקע נגזלת דדריש ריבוי מיעוט
ואיכא למי"ד קרקע אינה נגזלת דדריש
כללי ופרטי: ורבנן לטעמיהו.
דלמרי יוצא אדם בסוכה שאינה שלו
בשאולה וס"ל דקרקע אינה נגזלת
דרבנן הוא דלמרי צ"י הגזול (ס"ה)
דקרקע אינה נגזלת ופליגי עליה
ד"א נמי בזה דגזילת קרקע הלכך
שאולה היא. ור"ה נמי דל"ל לה"נ
למימר דר"א לטעמיה דלמיר בהגזול
(ס"ה) קרקע נגזלת וסוכה גזולה היא
דמייאשי צעלים מינה כשאר מטלטלין
דה"ל קרקע בחזקת גזול ורבנן
לטעמיהו דלמרי דקרקע אינה נגזלת
שאולה היא אלל אי אמר הכי הוי
משמע דמורי ר' אליעזר בשאולה ואכן
קיס לן בהישן (לעיל דף כ:) דלף
בשאולה פסיל הלכך אמר לה רב נחמן
ממה נפשך כלומר א"נ הוה סבירה ליה
לר' אליעזר קרקע אינה נגזלת כרבנן
אפ"ה פסיל לה משום שאולה: איזל
גזל עדים וסידך בהן. אין זו לא
גזולה ולא שאולה לקננה בשנינו
מעשה ושינוי השם ועוד משום תקנת
השבים אינו צריך לסתור בנינו אלל
יחזיר דמים: ודלמרינן צ"י הישן (ס"ה)
דמודו רבנן בגזולה לאו בגזול סוכה
המחוזרת לקרקע ולא בגזול עדים
ומסבך בהן אלל בגזול סוכה העשויה
בראש העגלה ודלמיר הסמינה דהיא
עצמה נגזלת שאינה מחוזרת לקרקע
ואין עליו להחזיר דמים אלל כמו
שהיא צנייה דלין כלן משום תקנת
השבים שהרי לא טרח עליה לבנותה
ולא הוציא עליה יציאות הלכך גזולה
היא: ממאי. דגזולת קרקע פליגי
תנעמא דשאולה: הדין סבא.

דגולו ממנה עבדי ריש גלותא עמיס
וסככו בהן: **זווחא**. זווחא להחזיר לה
עמיס עמנן: **לאזבוא**. לאזבוא אבינו
ילידי ביתא שמנה עשר ושלש מאות:
פעיטא. קולנית היא זו: **אלא** היא
עמיס. דהקתא תחמניה היא זו על
המריש הגזול שבנאו בצירה שיטול
הגזול את דמיו ולא חיבובו לקעקע
את ציניו מפני תקתא השבים במס'
יטעין (ד' ה:). **עזדור רבנן קנתא**.
ליטעין דמיו: **מפני תקתא מריש**. ולא
אמרינן אזי כלל הפסד מרובה ויסקור

סוכתו דמלוה משוי ליה כל שצעה כצו לקנות בדמים שיתן לו זה הלכך משום בנין קבוע: מה אסרוג צעי הדד. כד נדרשת כהו אלא ה"ו: אבל אסרוג ד

עזאי לקמן (ד' לה): **כפות**. לשון אסי
כולהו שלשה המינים יחד: **אפילו** כפ
ואע"פ שאין מראה דומה למראה ה
לריד אגד. הלכך כל הנאגד עמו הוי

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

ללא. סוכה שלישי

א' קרִבְקַע נְגוּלָּת. אִמֶּת הוּא דר' אֱלִיעֶזֶר סָבֵר כִּן דְּשִׁמְעִין לִיה הֵי דְּהִגְזַל בְּתֵרָא (ב"ק 97 ע"א): אֵלֶּא רֹאשׁ לִישָׁב דְּבִרְיוּ כָּל עֵינִי: **אב**ל גּוֹז עֲצִים וְסִיכָךְ בְּהֵן. אֵין זֶה לֹא גּוֹזֵל וְלֹא שְׂאוֹל דְּקִנְהוּ דְּשִׁינּוּ מַעֲשֵׂה וְשִׁינּוּ הַשֵּׁס וְעוֹד מִשּׁוּם תַּקְנֵת הַשָּׁבִים אֵין

לֹא אֶסָא הוֹשַׁענָא קְרוּ
מִסִּכְךָ בְּרִשּׁוֹת הָרִבִּים
עִם "מִכְשִׁירֵיךָ" אָמַר רַב
יִצְחָק אֶת חֲבִירוֹ וְהוֹצִיאוּ
לְמַעֲמִיּה דָאמַר (ב) אֵין
סוֹכְתוֹ שֶׁל חֲבִירוֹ אִי
הָיָה וְאִי נִמְצֵי (ג) קִרְקַע
שְׂאוּלָה הִיא וּרְבִנָן
עִם יִצְחָק דִּי חוּבְתוֹ
קָעָה אֵינָה נְגוּלָה וְסוֹכָה
יִצְחָק מְסַבֵּר כֵּן דְּרַבִּי

צפרק הישן (לעיל 97 ס"ז) וגזל עליה וסייך בהן שינוי החזר לזכרייתו הוא ומדאורייתא לא קני ומשום תקנת מרשע היינו מדעבנן וקרא מיתוססא מדאורייתא ואפילו © [מדעבנן] בלא עגלה וספינה איכא לאוקומיה קרא כגון צראובן שצנה סוכה צחצרו של שמעון © מדעתו ובה שמעון ותקף את ראובן והולילו מסוכתו דלין עליה תורת שאלה * כיין בלא קיימא ברשותו של ראובן ולא דמיא לקרקע בדחוקת הצעלים עומדת ולכן אין קרקע נגזלת: "וְרָ"י © סבר א"א מקשינן לר"ב א"א תרוד. פ"י צבוקטרס לא הוקסו ללמוד זה מזה ולא ניתן לידרש מעצמו מכל י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן אלא קל וסומר וסימה גדולה פ"י דלפילו סמוכין דהיינו שני מקראות הסמוכין זה לזה ניתנו לידרש מן הסורה כדאמרן בריש יצמית

דרכנו סברי מקשינן
וגו בעי הדר אף לולב
בר לא מקשינן לולב
דברי הכל הדר בעינן
דה הדר והתנן ^(א)רבי
מעלה מ"ט לאו משום
טעמא ^(ב)רבי יהודה
פות תמרים כפות ואם
בעי הדר והתנן ^(ג)אין
לא במינו דברי רבי
או משום דבעי הדר
אפילו בסיב ואפילו
מאי טעמא דרבי
ר' לולב צריך אגד
הוה להו חמשה

ע"י רבי יהודה הדר
שבולוב כשם שאין
סיפין עליהן לא מצא
פריש ולא רמון ולא
טריין יבשין פסולין ר'
וא"ר יהודה מעשה

לא מצא אתרוג **לא** יביא **לא** רמון
ולא פריש. יש לדקדק מכאן
דאם לא מצא כשר מצרך בפסול
מדנקט פריש או רמון ויש לדמות
אבל יש לדקדק דשרי כמו לולב
פסול לרבנן בשעת הדחק:
הואיל:

בבני
א. דאמרן לעיל גזל עמים וסיכר בהן אין לו אלא דמים: **עמים שכיח**.
וחול דהא גזול מצי מיטרח ומזנון: ואי חברה צטיינא. הוה ליה כשאר
ללמוד זה מזה ולא ניתן לדרוש מעצמו מכל י"ג מדות שהסתר
ציה ולא דרשנו ליה לכדי יהודה אידור לשון יונו כדדרש ליה זו

מתי ידיו על העמוד: אין אוגורין אם הולוב. האי לוב היינו הושנא
סביבו כעין לובי גפנים: ואפילו צעיקרא דיקלא. מן הקליפה
ועומא דר' יהודה הם לאו משום דר הו: אלא משום דקסבר לוב
ווסיקא אם יגבר מין חמישי: פריש. הוכונו"א: דמושים. פלגדי"ש:

333

עין משפט
נר מצוה

י א ב מיי' פ"ה מהלכות
סוכה הלכה כה סמג
עשין מג טוש"ע א"ח סימן
תרלו סעיף ג:

ר"ב ג ד מיי פ"א מהל' סמג
 גזילה הלכה ה סמג
 עשין עב טוש"ע ח"מ סימן
 שס סעיף א:
ר"ב ה מיי פ"ו מהל' גלוב
 הלכה ה סמג עשין מד
 טוש"ע א"ח סימן תרנא
 סעיף יג יד:

לולב הלכה א סמוג שם
[טוש"ע א"ח סי' תרמו
סעיף ו וסי' תרמו ס"ב]:

לעזי רע"י

קורוני"א (קודינ"ץ).
חבוש (פרי).
פלצידי"ש. נובלים.

רבינו חננאל

ומציקרא נמי
השנשנה קר ליה.
אשקנא מלוקר
אלעזר וחכמים בסוכה
התורה בתוך הכרור
הגולה, סמנתר, ר'
אלעזר פוסל וחכמים
במשפיר. אבל ר' נחמן
וסיסך בקו, אן ר' אלעזר
עצם לבד. מי
פיעת, עצקיות. אמר
ר' נחמן כל כשרו וסיסך
ר' עזרובס ור' נחמן
העל מרש הגול בשבאנא
בכבן שוטל דמי מפר
השביס נהר'נימ כע
שקעא חכמי סבאנא
דורו בעיה, ואי חבירה
כשכטא, כלומר קא
שקעא ליהות, שם
המחיתין אורו ליה
התורה (התורה),
אמא דמי דרי. חת אן
ינא יצא יד יחבתי
לכלול סכ חכרו בי
טוב ראשו, אלא אם כן
והנחו לו במחנה מורה.
המחנה ברב כספיה
אמא היה לול, לקח
מגזיל לול חכמי
וזו חזו ויכין שגור
בתו כמחנה מצודה
התכור חכמי
ר' נחמן, יסל ר' נחמן
התורה חכמי
מלוקר ר' היהיה
רובין, בלוב דר' היהיה
ממשכר בלוב דר' היהיה
ר' חלול. והא רקעיה
אן אורגא חל חלול אלא
כמנו, ויא יצא חכמי
החור בלוב, אלא משום
הא חכמי סל כולל ר' נחמן
אנא, ויא חכמי חלול חור
אחא חל חלול חור
ר' מיני, פסכר חכמי
אן אורגא חל חלול אלא
חל חלול חור, ואפי' סכ
חורגא ר' היהיה חורגא
אן יצא חכמי ר' היהיה

(א) נראה ד"ל להסירה ולהחזירה אפילו לאחר ז'.